

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: György Jakab Márton könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valaamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>PELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, COVÉD.</p>	<p>Nyitótéri cikkek Soranként 20 kr-ért közöltetnek. Egyes lap ára 10 kr.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél- évre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak</p>
--	--	---	---	---

Pünkösdi gondolatok.

A rajongásig szeretett mester megáldván övéit, már eltávozott. A tanítványok szívére még olomsúlylyal nehezedett a válás fájdalma, szempilláikon még ott rezgett a keserűség által kiszajtolt könnyecsepp, midőn elcsüggedetten együtt ülének reménytelenül tekintvén a jövőbe. Előttük a tizenkét ember erejét hatalmas arányokban felülmúló óriási feladat s az az elé tornyosuló rengeteg akadályok; előttük az egész világ, telve ellenségekkel és ők erőtlenségük tudatában a legnyomasztóbb helyzetben, a legvigasztalanabb állapotban.

És ime: „Akkor nagy hirtelenséggel lőn az égből mintegy sebesen zugó szélnek zendülése, mely eltelé az egész házat, a melyben ülnek vala. És látának kettős tűzes nyelveket; és üle mindenkire azok közül. Megtelének mindnyájan Szent Lélekkel.”

A tizenkét tanítvány ez isteni erő befolyása alatt vált igazi apostollá. Megszólaltak az emberi hang csodás varázsával, a szeretet hatalmával, az igazság ellenállhatatlan erejével, meghódították a szíveket, elragadták a lelkeket s megvolt alapítva az első keresztény egyház.

Husz hosszú század telt el azóta és ezen rengeteg idő alatt egész napjainkig a népek és nemzetek történelmének lapjaira hányszor és hányszor van félreismarhetetlenül és csalahatatlannal bevésve

amaz isteni erőnek, a Szent Léleknek megnyilatkozása. Mily óriási nyomorúságok sujtották, mily rémitő veszedelmek fenyegették az emberiséget végpusztulással e husz század alatt. Hol van az az emberi erő, az az emberi munka, mely a nyomort enyhíteni, mely a veszedelmeket az emberiség feje felől elhárítani egy magában képes lett volna? Bizonyára halandó kezek ezeket nem vihették volna véghez a kegyelmes Isten felvilágosító, engesztelő és áldást osztó Szent Lelke nélkül.

Hiszen hazánk ezer éves történelmében is lépten-nyomon látjuk, hogy a romlás, pusztulás és veszedelmek idején mindig támadtak férfiak, kiknek halántéka körül ott ragyogott az égi fény, kiknek szívét, lelkét és elméjét elárasztotta a Szent Lélek felvilágosító ereje, hogy megtalálják a veszedelmekből kivezető utat.

Avagy nem-e a Szent Lélek csalahatatlan megnyilatkozását látjuk legelső nagy királyunkban, Szent Istvánban, ki felismervén az idő követelményeit, a keresztény vallás behozatalával s nemzeti alkotmányunk kereteinek megalkotásával lerakja az ezer éves Magyarország szilárd alapjait. Az ő felkent fejét övező szent koronának a legtávolabb jövőbe is kisugárzó fénye bizonyára a Szent Lélek mindent bevilágító ereje volt.

És nem látjuk-e a Szent Lélek

megjelenését Szent Lászlóban, Könyves Kálmánban, kik nagy elődjük államalkotó munkáját oly nagy bölcsességgel és oly nagy sikerrel folytatják tovább.

Avagy nem-e a Szent Lélek minden akadályt legyőző ereje szállja-e meg IV. Béla nagy szívét, ki az elpusztított, kizsákmányolt, elnéptelennített régi ország romjain egy új hazát teremt.

És nem a Szentlélek áldást osztó kegyelme veszi-e körül soha el nem enyésző dicsfényvel egy Nagy Lajos, egy Hunyadi János, egy Hollós Mátyás, egy Verbóczy, egy Bocskai, egy Bethlen Gábor, egy Pázmán, a Rákócziak, egy Kossuth s más annyi jeles királyaink és országnagyaink halántékait, kik e sokat szenvedett hazát annyi vész és vihar között vitézségükkel, bölcsességükkel védtek, oltalmazták, felvirágoztatták és az utódok számára megtartották.

És a közel multban is, midőn hazánk egyik vakítóan fényes korszaka után bekövetkezett a nagy nemzeti szerencsétlenség, midőn sötétség borította el az egész országot és a reménységnek csaknem az utolsó szikrája is kialudt és elhamvadt a honfiak szívében, vajjon nem-e a Szent Lélek megtartó kegyelme óvta és oltalmazta az elgázolt, kétségbeesett népet és nemzetet.

Avagy a sötétség oszlása pillanatában nem a Szent Lélek fénye sugározta-e be Deák Ferencz és munkatár-

sainak elméjét, hogy nagy bölcsességgel és körültekintéssel megalkossák a ki egyezés nagy művét és létrehozzák az új Magyarországot.

És vajjon nem a Szent Lélek kegyelme működött-e az új ország vezetőiben, mely az anyagi és kulturális téren annyit haladt három évtizeden át, mint más országok ugyanannyi századon keresztül.

És nem a Szent Lélek engesztelő és kibékítő kegyelme szállotta-e meg az utóbbi politikai felfordulás alkalmával is a pártok és azok vezetőinek lelkeit, hogy megtalálják a bonyodalmas helyzetből a kivezető utat és ismét elkövetkezzék a békés munka korszaka, melyre az országnak oly nagy szükség van.

És hogy a békés korszakot kihasználhassuk, hogy a nagy és országnak vitális érdekeit érintő feladatokat sikerrel megoldhassuk a pünkösdi ünnep alkalmából kérjük a Mindenhatót, hogy küldje le ránk a jelenben is vigasztaló, felvilágosító és áldást osztó szent-Lelkét, hogy manapság is úgy a nagyok mint a kicsinyek érezzék szíveikben a sebesen zugó szélnek rendülését, szállják meg lelkeiket és szíveiket a kettős tűzes nyelvek, hogy azoknak segélyével úgy köz mint magán életünkben haladhassunk az erény, jó erkölcsök és boldogulás útján mindig és mindig magasabbra. Ugy legyen! Bs.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Az ideál.

X. városban a legelső alkalommal rendezett „Jogász-estély“ mindenféle tekintetben megfelelt a hozzá fűzött reményeknek, de sőt jóval túl is szárnyalta azokat. A terem, mely rendkívül izlésesen és hatásonosan volt feldíszítve, megtelt zsufolásig a vidék híres szép asszonyaival és szép leányaival, a kik elegáns fényes toillejtjeikkel kápráztató látványt nyújtottak. Azonkívül a leleményes szép tánczrendek, melyekkel a figyelmes rendezőség kedveskedett a hölgyeknek, s e ritka alkalomra a fővárosból lehívott kítűnő cigánybanda mind hozzájárultak az estély sikerének emeléséhez, s így a meghívókban házas jellegűnek hirdett szerény estély egy fényes elit mulatsággá fejlődött.

A rendezőség lelkesülő fiatal tagjai az elért fényes siker fölötti teljes meglegedés érzetével eltelve, megálltak a terem közepén, s míg észrevételeiket közölték egymással, dagadozó kebellet, diadalmas szemekkel gyönyörködtek a fel és alá hullámzó díszes közönségen.

— Mindenki itt van már — szólalt meg egyik a csoportból — csak még a szép Rákóczy Ilonka hiányzik, a ki pedig, mint minden hasonló alkalommal, úgy most is arra lenne hivatva, hogy királynője legyen ennek a mulatságnak is.

— Éa az is lesz, mert éppen itt van — felelt reá valaki — s arra az egész csoport, mint egy varázsütésre megindult a bejáró felé, a hol az emlegetett szép leány alakja tünt fel, a ki ragyogó szépségével méltó volt arra a

szerepre, a mit hódolói szántak neki, s ehhez a szerephez mértén fogadták is. Mind körülötte csoportosulva: egy egész kört képeztek. Egyik a másikat akarta tul szárnyalni hódolata nyilvánításában, mindenik igyekezett a figyelmet magára vonva, bár egy mosolyt vagy egy röpke pillantást nyerni a bűvös szemektől. Az ilyen feltűnő módon ünnepele, kiténtetett szép leány észre sem látszott venni ezt a mozgalmat, a mit megérkezésével idézett elő. Látszott egész magatartásán, hogy az ilyesmire hozza van szoktatva. Kifejezhetetlen természetes bájjal és elragadó kedvességgel fogadta hódolói üdvözlését, s vidám mosollyal bölíngatott szép barna fürtös fejével mindenfelé, igyekezve abból juttatni minden érte epekedőnek...

... — Rendkívül bájos teremtes — szólit Iványi Zoltán jó barátjához Szende Gyulához, a kik egy távolabbi sarokból nézték ezt a jelenetet. Légy szives, kérlek mutass be neki, vágyom vele ismeretséget kötni.

— Nagyon-nagyon szivesen kedves barátom — felelte Szende mosolygva, hanem figyelmeztettek, hogy ha netalán melegebb érzelmek támadtak fel szívedben s udvarolni akarsz, hódítási sikerre ne számíts.

— Ugyan miért nem, talán már késő? — kérde Iványi kíváncsian.

— Egyszerűen s röviden kedves barátom csak azért nem, mert ennek a szép leánynak a szívét a kinni falhoz hasonló jég-burok veszi körül, s tudd meg, hogy ezt a jégfalat a leghévesebb ostrom sem képes keresztül törni, legalább mindezeideig nem. A milyen szép kívülről, olyan rideg belülről. Érzéketlen, akár csak egy szép szobor!

— De hiszen ez lehetetlen, mondá meglepetve Iványi — mert élénk mozdulatai, fesztelen vidám modora egészen ellenkező véleményre indítják az embert. Én megvallom őszintén inkább gondoltam és itéltem egy igazi századvégi leánynak, mint érzéketlen szobornak.

— És mégis úgy van, a mint mondtam. Mindnyájunkat, a kik csak megismertük, meg-büvölt szépségével, s vidám, kedves modorával aztán lebilincselte egészen. Megjegyzem, hogy egyetlen leány, gazdag örököső is a kicsike; azt hiszem pedig, hogy ez a fő kel-lék minden leánynál. Udvaroltunk is neki sokan kitarással, türelemmel, de eredményt még egyikünk sem ért el, már pedig tagad-hatlan, hogy vannak ügyes fiúk köztünk is — mondá Szende bizonyos önértékeléssel simogatta meg szép szöke bajuszát. S mégis ha valamelyik imádója nem birva tovább szerelmét, viszontszerelemért esdekelt, csak azt a feleletet nyerte egytől-egyig, hogy: Én nem tudok szeretni! S ezt olyan elragadó bánattal mondja, hogy még haragudni sem lehet reá, hanem inkább sajnálni. Nem is távozik mel-lőle egyik sem, hanem továbbra is hűséges lovagjai maraduuk. Látod most is legalább fel-lét képezik a kikoszarozott kőről az udvarának.

Iványi a míg figyelmesen hallgatta barátját, vizsgáló, kutató szemei folyton a szép leányon pihentek, a ki egy pillanatig sem volt magára hagyatva, mindig egy egész frakkos sereg csoportosult körülötte. És úgy látszott a felületes szemlélőnek, hogy nagyon jól mulat udvarával, mert élénken társalgott s néha ked-ves, vidám nevetését is lehetett hallani. Azon-ban a legkisebb mozdulatára is figyelő Iványi látta, a mint ügyes mozdulattal nyomott el egy-egy ásitást a legyőzője segítségével, s

szemei véghetetlen közönnnyel siklottak át az előtte álló seregen.

Ez a felfedezése Iványinak mintegy megerősítette azt a tervet, a mi barátja információja alatt fogamzott meg elméjében, s élénk mozdulattal fordulva barátjához így szólit:

— Annnyira felszigáztad érdeklődésemet, hogy bátor vagyok azt a merész kijelentést tenni neked, hogy ma ezalatt az estély tar-tama alatt elolvasztom szíveről a jégfalat. — Azt nem mondhatom, hogy szerelmes lettem, nem, hiszen te jól tudod, hogy én annyira pa-zarul bántam e dicső érzéssel, hogy közönsé-ges hasonlattal éljek, szívem hasonlít a kié-ggett vulkánhoz, hanem érdekel ez a leány, mert különöz s mert gazdag. Különbűben any-nyra emberismerő vagyok, hogy már is is-merni vélem a szép leány gondolkodás módját s lelki világát. Egy szó, mint száz, megkísér-lem a hódítást, remélem osztozkodni fogsz boldogságomban!

— Nem akarok levonni semmit külsőd előnyöiből, hanem engedj meg, ha kételkedem a sikerben, mondá kissé gunyosan Szende.

— Én meg biztosra veszem. Tudod mit! Fogadjunk. Ha nem érek el sikert, kifizetem adósságaidat, ellenkező esetben te fizetsz nekem. Na, elfogadod?

— Jól van, elfogadom, felelte Szende kezet szorítva barátjával. Jójj, mutassalak be. A sikerről csak akkor lesznek meggyőződve, mikor te megcsókolod a szép leány kezét. Ez lesz a jel, én figyelni fogok reátok. Tehát szerencse fel!...

S karonfogva barátját bemutatta a szép leánynak...

... Iványi Zoltán a sorsnak azon ritka kegyeltjei közé tartozott, a ki nemcsak ér-

— Orvosi ismételő tanfolyam. A budapesti tudományegyetem orvosi karának egyes tanárai és magán tanárai által es évi szeptember 6—19-ig aszúidei orvosi ismételő tanfolyam fog tartatni, melynek sorozatába fontos közegészségügyi, közgazdasági és törvényeségi orvostani tárgyak foglalhatók. A belügyminister a törvényhatóságokhoz intézett leírásában kívánatosnak jelentette ki, hogy azon tanfolyamon minél több orvos, főleg hatósági alkalmazásban álló orvos vegyen részt, s fölkhívta, hogy a résztvevő óhajátok lehetőleg anyagi támogatásban is részesítsék.

Püspöki látogatás Csik-Somlyón.

Gróf Majláth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspök urnak lapunk mult számában jelzett látogatása tényre vált. A székely kath. nép látogatási történeti multtal bíró kegyhelyét Csik-Somlyót a pünkösdi búcsu alkalmával ez évben is fölkereste. Csütörtökön este a 9 órai vonattal érkezett meg a csik-szeredai vasúti állomásra, hol Murányi Kálmán felsikéri kerületi főesperes, Jakab Lajos szentmihályi alesperes-plebános, Bándi Vazul főgimnáziumi igazgató, a tanár testület több tagjával és nagyszámu közönség fogadta az érkező főpásztort.

Püspök ur a rendelkezésre bocsátott kocsin a jelzett urak által kísérv egyenesen Somlyóra hajatott, hol a tanuló ifjuság várt rá s az internátus kapujában zügföljezessel üdvözölt.

Pénteken a délelőtti tanintézeteket látogatta meg, sorra járva, az egyes osztályokat, több tanulónak feleletét megis hallgatván. Délután a búcsura már megérkezett nép közül igen sokat a gyónás szentségében részesített, minek végeztével visszatrét az Internátusban berendezett szállására, melynek ablakai előtt a képezde ifjuság szerenádót rendezett s Nagy Árpád növendék igen szép üdvözöl, beszédet intézett a főpásztorhoz, ki az óvációt szivélyes szavakban köszönte meg.

Szombaton reggel ismét a gyóntató székbeült, s fáradhatlau kitarással osztogotta a bünbocsánatot. Délután 3 óraker a körmenetet személyesen vezette föl a hegyre, nem számítva a nehézségekkel, melyeket a mozgó kövekkal borított meredek hegyre fel és levezető ut okozott.

Este a főgimnáziumi ifjuság szines lámpionokkal gyülekezett szállásának ablakai alá, hol a tágas teret óriási közönség lepte el, s miután a „Szózat”-ot elénekelte, Benke Antal VIII-ad osztályos tanuló szép üdvözöl beszédet intézett a főpásztorhoz, mit a püspök jól eső örömmel fogadott s lelkes szavakban buzdította a fiataliságot egy vallásos, mint a hazafias érzelmek folytonos ápolására.

Az ifjuság vegyes kara azután igen szép dalokban, a zenekar pedig kitünően sikerült

zene előadásokban gyönyörködtette a főpásztort, a mi nem csak őt, hanem a hallgatóságot is meglepte. Püspök ur ő méltóságú ismételt köszönetét fejezve ki az ifjuságnak, ez és a közönség lelkes éljenzések között oszlott szét.

Vasárnapnak legfőbb mozzanatát ünnepi szent beszéde képezte, mely elé a legnagyobb várankozással tekintett az összegyült óriási közönség; ámbár század részének sem volt alkalma azt meghallgatni, s különösen nem azoknak, kik a körmenetben résztvettek, mert az alatt a benn maradt közönség a tágas nagy templomot zsufolyással megtöltötte s a tolongás már-már veszélyes jellegget kezdett ölteni, mikor a főpásztor a szószéken teljes püspöki ornatusban, s kezében a püspöki pálczával megjelent. Bár a beszéd megértéséte templomban tolakodók folytonos zaja és a templom előtti téren szüntelen szóló csegetttyúk esilinkolása akadályozta, azok között, kik a templom elő részét foglalhatták el és közelében voltak a főpásztornak, a legnagyobb hatást keltette.

Isteni tisztelet után fényes ebéd volt a ferenczrendi szerzet ház ebédőjében, melyen a főpásztor Csik-Szereda város intelligentiája továbbá a vidéki és szomszéd megyebeli nagyszámu papság környezetében vett részt.

Hétfőn délelőtti csendes mise után a püspök idejét pihenésre fordította, délután 6 óráig látogatásokat tett s egyeseket fogadott. 6 óraker a templomba vonult litániára, s áldást mondott a népre, mely alkalmából a kíséretében lévő egyik lazarista páter tartott szentbeszédet a Mária iránti tiszteletről, s a főpásztor vécsernye után bérmált is.

Kedden reggel csendes misét mondott s több gyónót a szent áldozásban részesített s 8 óra után saját négyes fogatán elutazott Háromszék megyébe.

A pünkösdi búcsu.

Csik-Somlyó, május 22j.

A székely katolikus népnek, különösen a pünkösdi búcsu alkalmával az ó Mekkájába, a csiksomlyói kegyhelyre való zarándoklása minden ében állandó vonalammal és érdeklődéssel szokott megtörténni; de elmondhatjuk, hogy a mostanihoz hasonló mérvű látogatása a búcsunak alig fordult elő a közelmult évtizedek alatt. Ezt nem csak az igen kedvező szép időnek tulajdoníthatni, hanem annak a mély érdeklődésnek, melyet gróf Majláth Gusztáv Erdély fiatal püspöke mult évi első megjelenése alkalmával híveire gyakorolt. A hol a mult évi bérmakörutja alkalmával megjelent és hallathatta mély vallásosságától ihletett szavait, mindenütt a legnagyobb érdeklődést és a rajongásig menő szeretettel keltette fel a hívek lelkében, s innen

dekes külsővel bírt, hanem kellemes, mulató, társalgó tehetséggel is meg volt áldva. Olyan lebilincselően, olyan kellemesen tudott csevegni, hogy el voltak tőle ragadtatva mindenhol, a hol ismerték, úgy a nők, mint a férfiak.

Teljes tudatában lévén énje ezen bűvös varázsu hatalmának — némileg erre építette sikerét — igyekezett is azt most kellő érvényre jutatni. Fokozta ezt még az is, hogy Ilona egyes élces szelleimes feleleteiből észrevette, hogy méltó társra talált, s számított reá, hogy méltányolni is fogja, mert hiszen másoknál is inkább becsüljük az olyan tulajdonságokat, a mivel mi magunk is dicsekedhetünk. És sikerült is annyira lebilincselni a szép leányt, hogy az megfeledkezve hódolóírói sőt a tánczról is, félre vonultak egy pálmákból alakított kis lugasba s élénk társalgásba merültek. Iványi meg volt elégedve a dolog kezdetével, s lopva vidám mosolylyal tekintett az őket figyelő s fölők nem mesze álló Szende meglepetést eláruuló arczára.

— Magamra vonom udvarlóinak nehezeltését, szolt egyszerre Iványi észrevéve a fiatal emberek feléje lövelt haragos pillantásait — valóságos kihívó tekintettel méregetnek végig, a miért olyan szerencsés lehettem ezt a néhány pillanatot elrabolni számomra.

— Én pedig nagyon hálás vagyok ön iránt, hogy megmentett bür ennyi időre is holmi epékódó szemforgatásoktól, meg rengeteg mennyiségi sóhajtásoktól — felelte Ilona véghetetlenül nagyot kifejező mozdulattal kisérve szavait.

— Annyi bizonyos — mondá mosolyogva Iványi, hogy nem irigylandó a reménytelen szerelmes helyzete, már pedig úgy látszik,

hogy a kegyed udvarlója is mind ezeknek az osztályába vannak sorozva.

— Talán ön a szerencsés imádók kategóriájába tartozik? — kérdé nevetve Ilona.

— Fájdalom erről nem szerettem meggyőződni, mivel mindeztideig szerelmes soha nem voltam — mondá merészen Iványi.

Ilonának ezekre a szavakra az öröm csilant meg szemében s remény és kételkedés resgett hangjában a mint megszólalt:

— Ez szinte lehetetlenül hangzik. Engedje meg, hogy kételkedem állításában.

— Mondja, úgy nések én ki, mint a kinek a szavában kételkedni lehet? — kérdé Iványi nyiltan nézve vele szembe.

Nem voltam soha szerelmes, azonban azt is megvallom, hogy ma estétől kezdve nem dicsekedhetem ezzel, mert azt az ideált, mit olyan régen keresek mindenhol, ma feltaláltam, még pedig kegyedben!

— Ah, tehát ön is? — kérdé Ilona gunyosan s büszke fagyos tekintettel nézve reá, de mintha megbűvölte volna azoknak az aczel-szírke szemeknek merész átható nézése, egyszerre eltűnt a guny szép arczárol, s lesütve szemét úgy hallgatta tovább társa szavait, mint a gyermek a bűvös-bájos mesét.

— Igen én is. De ne gondolja, hogy könnyörögni s sóhajtozni akarok én is, kérve egy rövidke mosolyt vagy egy tekintetet. Oh nem, én követelem, tudja követelem magamnak az egész szívét, cserébe azért az egész szívért, a mit én nyujtok kegyednek. Azt kérdi kegyed, honnan vettem a bátorságot így beszélni? — megmondom. Látja régesrégén még ábrándokkal teljes gyermek koromban megalkottam magamnak az ideált — s most már hangja lágyan, behelzöden csegett — s ezt

van az, hogy tudva a búcsura jövetelét, a nép apraja, nagja alig várta az alkalmat, hogy ismét szinaról-aszinare láthassa és hallhassa szeretett főpásztort.

Mint rendezen, ezuttal is a távol Maros-Torda megyebeli mikházi hívek érkeztek meg első sorban pénteken reggel 6 óraker az elmaradhatlan dobpergés mellett Somlyóra. Ezt követte még az nap 17 kereszt-alja az udvarhelymegyei és gyergyói részekből; de a mi szenzációt keltett: egy kereszt-alja Brassó városszából és Tárkösről, mely vasuton délután 3 óraker érkezett Szeredába, s onnan kereszt alatt gyalog folytatta útját Somlyóra. A nagyobb részt uri, intelligens elemekből álló búcsusok jó benyomást és élénk érdeklődést kellettek mindenfelé, valamint a Romániából jött nagyszámu csángó magyarság, kiknek megjelenése a székely vasutak brassó-gyimesi vonalának megnyitása folytán előrehaladt közlekedési viszonyainak folyamána, a mi madéfalva—aszászrégeni vonal kiépítése után még fokozottabb mérvben fog nyilvánulni.

Szombaton reggeltől kezdve vasárnap 10 óráig szakadatlan özönlött be a búcsus nép, részint kereszt alatt, részint szekeren, majd gyalog, úgy annyira, hogy az összesereglett népáradat — nem tulzunk — a 25—30 ezeret számban elérte. Megtelt vele a község minden zuga és a hegyoldal teljesen, a tolongás a kocsi közlekedést teljesen megakasztotta úgy, hogy a templomon felül jutni azzal teljes lehetetlen volt.

Szombaton délután 3 óraker, midőn a kikerüls kezdetére a jel megadatott, élénk mozgalom keletkezett a nép között, és ez fokoódott még jobban, midőn a rend fentartására kirendelt s Fejér Sándor főszolgabíró rendelkezése alatt állott csendőrség a tömeg közzé állva a Püspöknek, a mellette lévő papságnak a faczigereknek és a laborium vívőnek az indulásra szabad helyet igyekezett biztosítani. Ma már nem annyira az elsősegérti versengés jut a pünkösdi búcsun kifejezésre, mint inkább a laborium és papság előtt és után való mehetés, minek bár egyáltalán semmi jelentősége nincs, igen sok kereszt-alja dicődséget lát abban, ha eme pozíciókat sikerült elfoglalni és megtartani.

Az e feletti versengés tehát ez alkalommal is tettelegességen nyilvánult a karcazfalvi hívek részéről, a mint a menet a hegytővébe érkezett; azonban a mindig éber csendőrségnek sikerült a tulbuzgó búcsusokat idejekorán szétrebenteni, a mi pár elfogatással végződött a nélkül, hogy komolyabb alakot ölthetett volna mozgalom.

Ezenal a körmenet ájtatos énekek között a legrégebbi rendben folytatta útját és érkezett

vissza a nagy templom elé, hol aztán a templomban mindszentí lelkész, a templom előtti téren lévő szószékről pedig Bocskor Ferencz segéd-lelkész tartottak igen szép és emlékedés szellemű szent beszédeket.

A vasárnap délelőtti, Murányi Kálmán felsikéri főesperes által vezetett körmenet minden incidens nélkül szép rendben járta körül a hegyet, minek megtörténetét Gyergyóba két kereszt-alja, Háromszékre pedig az egész 6 kereszt-alja hazafelé vette útját.

Megemlíteni kívánjuk, hogy a vasárnap körmenetben 54 kereszt-alja vett részt, a mi a csaknem 4 kilométert tevő hegykerülő uton mintegy koszorut képezett, akkor érvén be a körmenet eleje a községbe, midőn az utolja azt elhagyta.

Az ünnepi szent beszédet bent a nagytemplomban gróf Majláth püspök tartotta, a ki kimért, nyugodt és erőteljes hangján, a mi mindazokra, kiknek sikerült a templomban előne helyet foglalni és a püspököt hallgatni, mély benyomást gyakorolt. A templom előtti téren Pamaidot Ferencz segéd-lelkész tartott szép alkalmi beszédet. A szent mise délután 1 óraker ért véget, s attól kezdve a 3 napon át folyton összeverődő 25—30 ezer néptől 2 óra alatt megtisztult a község két óren átvirasztott féjjel után, hagyván maga után a község bíráknak egy hétig takarítható szemetet. Azon sok áru-bódé helyén, melyeknek tulajdonosai a búcsufla révén igen szép jövedelemre tettek ezuttal szert, s annyi elűkadt toroknak szerettek enyhülni.

T A N Ü G Y.

Felvétel a nagyszebeni tanítónképzőintézetbe.

A nagyszebeni Sz. Ferencz-rendi nővérek nyilvánosági joggal ellátott tanítónképző intézete I. osztályába az 1899—1900. tanévre fölvételért folyamodhatnak 14 életévüket betöltött olyan tanulók, kik a polgári vagy a felsőbb leányiskola IV. osztályát, vagy a felső népiskola II. osztályát sikerrel végezték, vagy a folyó tanévben végzik.

A kérvények f. év június hó 15-éig a képezde igazgatóságához nyújtandók be a következő mellékletekkel felszerelve:

1. A folyamodó keresztlevele.
2. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó növendék teljesen egészséges, ép testi szervezettel bír.
3. Iskolai bizonyítvány a fenn jelölt osztályok egyiktől.

A kérelemben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havi díj 18 frt. Bejárók a szabályzat értelmében jóval kisebb számban vétetnek föl. Prospektust a bennlakásról kívánatra az intézet főnökök készséggel küld.

A III. osztályba fölvehetők 16 életévüket betöltött olyan tanulók, a kik a felsőbb leány-

dog mosolylyal s érzelmelt híven eláruuló ragyogó szemekkel nyujtotta Iványinak szép kezét feleletképpen, a mit az elborított csókjaival, a mennyire csak tehette a rájuk figyelő szemektől. Szende azonban meglátta, s egyet fütytyentve meglepetésében, farkon fordult a hirt közzöni másokkal is. . . . Kiürlt az előbb még olyan fényes terem, s csak elhallatott virágok, szallagcsokrok, eltaposott siralmas kinezésű legyezők hirdetik az itt lefolyt fényes izgalmas életet.

Az ideált kerestem bolyongva, kitaróan, elmentálva bizony sok erös kísértésnek. . . . Sokszor elcsüggedtem, elakartam tetmetni a képzoletemben élő ragyogó alakot, de csak perczekig, mert felmerült bennem az a meggyőződés, hogy ha czélt érek, jutalom-díjauk én leszek a világ legboldogabb halandója. Képzeheti mit éreztem, midőn megpillantva kegyedet, felismertem ideáloamat! Szerettem volna odarohanni, s kiragadni kegyedet az emberek közül, mint egyedül jogos tulajdonomat!

Ilona lehunyt szemmel hallgatta e szavakat, hiszen ő ezt épen így álmodta, ábrándos lelke így szinezte ezt ki bohó álmaiba; s olyan régen vágyott már az eddigi imádó egyformán unalmas vallomásai és sóhajtozásával agyongyőrt ábrándos leány egy olyan lényre, a ki rendkívüli szokatlan módon kérjen tőle szerelmet, de nem, ne is kérje, hanem merészen követelje, s annak aztán odaadni ezt a fagyos szívét! Hiszen nem is volt ő fagyos szívű, csak ábrándos, a ki nem a mindennapias, közönséges halandók között, hanem valamivel magasabb régióba kereste eszményét.

Iványi gyakorlott szeme észrevette a hatást a mit szavai gyakoroltak a leányra, gratulált saját magának ügyes komédiájáért, s igyekezve teljessé tenni diadalát, s a hatás perczaiatallat mérve azt elérni, ismét megszólalt:

— Kérem tehát, itéljen most kegyed, mint erre legilletékesebb egyén, hogy vajjon a szerencsés avagy a reménytelen imádók sorába tartozom-e?

Néhány percz szünet állt be, az egyik feszült várakozással, a másik pedig élvezve és megigérvé s perczek boldogságától élték át ezt a pillanatnyi csendet.

— Ilona nem szolt semmit, hanem bol-

iskola VI. osztályát végezték; továbbá olyan óvónő jelölték, kik a jelen tanév végén az óvónő-képzés oklevélét megszerzik, esetleg már megszerzték, de életkoruk 18 évét túl nem haladják.

Az óvónők az I. és II. évfolyam tantárgy-közlőzetéből vizsgálatra kötelezettek a vallás-és közokt. miniszter 26152—1898. sz. rendeletében megjelölt anyagból s csak ennek sikeres kiállása után vétetnek fel.

A felfelügyelők benyújtásának módja és határidője ezen jelöltekéül is ugyanaz, mint az I. osztályba felfelügyelőkéül.

Nagy Szomb, 1899. máj. 5. é.

Dr. Bilinszky Lajos, képzési igazgató.

Pályázati híradomány.

A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága a tanintézet konviktusában az 1899—1900. tanévben betöltendő 7 állami alapítványi ösztöndíjas (ingyenes) helyre ezenéül pályázatot hirdet.

Ezek a helyek a tanintézetbe belépő I-ső éves hallgatóknak vannak első sorban fenntartva. Az ezen helyek elnyeréséért való felfelügyelőkét következőleg kell felszerelni:

Az állami alapítványi ösztöndíjas helyeket illetőleg:

Ezen helyeket az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyékben született, iskolai tanulmányait sikkerrel végzett, vagyonatlan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból, az intézetben lakás, fűtés és világításból, ingyenes ágytálcából és ezek mosatásából, betegség esetén ingyenes gyógykezelésből.

Az ezen helyekért való bélyegmentes felfelügyelőkéhez mellékelendő:

1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gimnasiunai, reáliskolai, vagy polgári iskolai osztályról, vagy a kereskedelmi iskola (akadémia) végbizonyítvány. A kik több osztályt végeztek, vagy érettségi vizsgát tettek, elnyerés részeseülnek.

2. Keresztelő levél a születési hely s betöltött 16 éveskor igazolására.

3. Szegénységi bizonyítvány (melynek a főzölgabíró, illetőleg a városban a rendőrkapitány által láttamozva kell lennie).

4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testekről és a bírló ellen való védőoltás igazolására.

5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a felfelügyelő részére a 32 frta menő összes díjakat leteszlik és a felfelügyelő egyéb szükségleteiről (tananyagokról, ruházatáról) kellőleg gondoskodnak.

A felfelügyelők felfelügyelői még: a felfelügyelő illetéki hely, szüleinek állása, tartozkodási helye, testvéreinek száma és kora, továbbá hogy árva-e vagy nem.

A felfelügyelőknek f. év július hó 15-ig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron, posta ugyanott, kell benyújtani.

Dr. Szentkirályi Ákos, igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

Pünkösd. Páros pünkösdnapja a kirándulások kezdete. S est az ugyasólván májális megnyitást rontotta el alaposan az időjárás. Még az előzőnap csak járta valahogy váltakozó derülés, borulás, de már éjjel megeredt a zápor a tartott csaknem szakadatlanul a második nap délig. Úres is volt az hideg minden. A szögödi aszeredai fürdő utas s más fenyvesek. Csak annak a kis kalibéri kirándulós társaságnak nem vette el a kedvét a kedvezőtlen idő, amely eleinte színtelen a Hargita egyik gyönyörű fenyvesébe tervezte a nap mulasztását, utóbb azonban épen a megeredt zápor miatt Gál József délnel birtokán ült a társaság, természetesen a házigazda s családja aszve meghívására folytán. Nede nem is bánta meg. A remek aszép zöldelő, befűsített kert a maga virányaival bőségesen kárpótolta a Hargita fenyőit, az osztatlan derült jódóv a közbőlösöd vildám játékok, melyekben a délután folyamán idősek, fiatalok, egyaránt résztvettek, majd a megörkös emigányok, a tánc, mely csaknem este 11 óráig tartott, a rendkívül elősékes házigazdai készség, a kifűnő bor bizonyára nem egy tagja ajtná a társaságnak fakasztotta a felkiáltást: Is-tenem, be jó is, hogy esett az eső!

Reaktivó. Diszes reaktivó folyt le e hó 22-én délután 5 órakor a csik-szeredai ev. ref. templomban. E napon vezette ottlárhoz Cseregöfy Jenő csikszentesi moni kereskedő Rajz Gizellát, Rajz Antal állomásai vendégőős leányát. A szertartás után kedélyes esteződ volt az új pár tiszeltelére az örömapa házában.

Az EKE Csikban. Az erdélyrészi Kárpát egyesület Kolozsvárt legutóbb tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a folyó évi közgyűlést Csikszeredában fogja megtartani. Csikmege természeti kincseknek egyik legzadagabb vidéke az erdélyi résznek s épp azért csak helyeseleli tudjuk a választmány határozatát. Reméljük, hogy Csikmege közönsége is a maga részéről méltányolni fogja e mozzanat jelentőségét s rajta lenz, hogy a közgyűlést mentől eredményeseb legyen a megye természeti kincseinek értékesítésére nézve.

Halálozások. Csikvárdotfalvi Csizsér József volt közegező és a Szent-Péter egyházmege pénztárnoka két havi súlyos szonvédés

után folyó hó 19-én elhalálozott. A mindenki előtt köztiszteletben állott férfi több mint 50 évben keresztűl egyidegi saját községe, később Várdotfalva, Csomortán, Csobotfalva és Pálfalva községekből alakult közegeződi csoportban szakadatlanul a közügyek elől állván, 5 évvel ezelőtt történt visszavonulásaig — mikor az egyházmege pénztárnokává választottat — erenyedetlen kitartással teljesítette a nép megelégedésére előljáról tisztelt s a mellet szépen meggyarapított gazdaságát is mindig személyesen és sikeresen vezette. Temetése pünkösd napján délután 4 órakor történt meg a saját községe és a közegeződi csoport lakosságának nagy részvéte mellett. Az elhunytban Csizsér Pető szépvízi igazgató tanító edes apját vesztette el. — Maxim Francziaka férj. Szultán Lázárné élete 48-ik, boldog házasságának 24-ik évében folyó hó 19-én hoeszas szonvédés után meghalt. — Nurián Gergely mészáros élete 72-ik évében végelgyengülés következtében f. hó 20-án meghalt. Mindkettő temetése nagy részvét mellett folyt le. Nyugodjanak békében!

Az osiksomlyói román. kath. tanítóképző-intézetben a vizsgák az 1898/99. tanév végén a következő sorrendben tartatnak: IV. évfolyam Osztályi vizsga. Magántanulók írásbelie: május 25. d. e. magyar, d. u. német. Május 26. d. e. mértan, d. u. rajz és írás. Nőknek szóbeli; május 29-én. Fiu növendékeknek: május 30. d. e. Tankezesítő. Írásbeli együttesen: június 2. 3. és 5-én. Június 2-án d. e. nevelés tan. d. u. német, június 3-án d. e. mértan, d. u. természettan. Június 5-én d. e. rajz; d. u. szépírás. Szóbeli tanképesítő: június 14. 15. 16. Leány és fiu magántanulók: írásbeli együtt: június 8. és 9-én. Szóbeli: június 12-én. Benődés tanuló. Elnök: Augusztián Imre. Június 19. I csoport. Hittan, nevelés, magyar, német nyelv. II. csoport. Elnök: Lakatos Izra. Lélektan, magyar nyelv, hittan, német. II. osztály. Június 20. I. csoport. Elnök: Karácsony József. Hittan, nevelés, módszer-tan magyar nyelv. III. osztály. II. csoport. Elnök: P. Tima Dénes. Szám-tan, földrajz, természetrajz. I. osztály. Június 21. I. csoport. Elnök: P. Korödi Berárd. Szám-tan, földrajz, természetrajz. II. osztály. II. csoport. Elnök: Kassai Lajos. Német nyelv, mértan, történelem. III. osztály. Június 22. I. csoport. Elnök: Karácsony József. Ének, orgona, hegedű. I. osztály. II. csoport. Elnök: Lakatos Izra. Ének, orgona, hegedű, összhang-zattan. II. osztály. Június 23. I. csoport. Elnök: Karácsony József. Természet-tan, természetrajz, ének, orgona, összhang-zattan. hegedű. III. osztály. D. u. Torna. Jún. 24. D. e. a gyakorló-iskola vizsgája. D. u. osztályozás. Június 29. Te deum. Karácsony József, tanítóképző-int. igazgató.

Vívócursus. Br. Chappon Károly okl. vívómeister csütörtökön megnyitja az általunk már régebbi számunkban jelzett vívó tanfolyamot.

Májális. A gyergyó-ditrői Ipartestület szászója javára a közeli „Tilalmasban” f. hó 28-án májális rendez, melyre a meghívókat már szét-küldötte a rendezőse.

Békásiak kalendáriuma. Békásban az oláh polgártársak Moldvából szerezik be a kalendáriumokat, mely nekik Oláhországrol mesélget. A csikmegei könyvkereskedők figyelmébe ajánljuk e körülményt, kik hazafiságból is megtehetnék, hogy a magyarországi románok részére irt naptárokat megyénk községeiben terjesztenék. — lapunk kiadója már gondoskodott a Csiki Naptár kiadásáról — akkor talán ki lehetne aszoritani a bukareai naptár termékeket,

Missió Gyergyóban. Lollok József és Galambos Kálmán lásáriasta atyák Alfaluban ápril 28-ától május 5-éig, Ditróban május 5-étől 15-éig missiót tartottak. A missió nagyon sikerült volt, a községség rendkívül nagy érdeklődéset tanusított. Beszédjeik egyszerűek a néphes alkalmasottak voltak. Ugy Alfaluban mint Ditróban egészen megnyerték a községséget és a derék misszionáriusok munkássága sok évre kiható nyomokat hagyott maga után Gyergyó hitéletében.

Barátosi nagylopás tetteése kérekerült. Emilitették ugyanis, hogy a Kis-sing és Müllmann cég barátos igazgatójától távol-lésében több ezer frt értékű bankjegyet s egyéb értékeket ellopottak. Most végre a cselekmény elkövetőjét melylyel ezelőtt Gothár Pétert vádol-ták, megcsipték Kötecman Mózes Szilagyimegyei illetőségű napzamos személyében, kit épen akkor fogtak el midőn Romániába akart kiszökni s megtalálták nála csekély kivétellel az összes ellopott értékeket. Kötecman bűnéet beismerte s most a szeredai vázraházban bünsül miert is nem tudott 3 a nagyobb bünsüdsökhöz hasonlóan ideje korán kerekedni odani.

A szerelem sötétverem. A viszont szerelem megigának képelete hajtott a halálba közelebből Ditróban egy fiatal leányt, aki sirgató szerelem reménylett atól a férfitol, ki eddig az ő saivbeli vonalimát hasonló érzelmelem viszonszta. Bajkó Mari családian Orsz Alajosnal régebbi idő óta szerelmi viszonyban állván, est a leány annyira nem tiltolta, hogy midőn elszögödött Wiesenthal Károly Ditróban lakó tago-eitő főmérnökhöz kikötötte ast a szabadságot is, hogy a szeretőjével való találkozások a gazda részéről ne akadályosztassanak. Es az engedmény neki megadtván, a szolgálatot megkezdete s teendői teljesítésében pontos és szorgalmas ce-lédnek bizonyult be. Időközben Orsz Alajos Romániába munkára távozott, s miután kedvesé-

nek 2 frtalt tartozott, ast egyik rokonához hasz küldötte kébesítésé véget. A huzamosabb ideig való távolléte és az adott pénznek másálatl való kébesítése azon gyauut kellett Bajkó Mariban, hogy szeretője töle elhídeglit, miert is elhatározta, hogy meg válik az élettől. Est a határozatát egy alkalmas pillanatban e hó 17-én kora reggel midőn szolgáló társa a teheneket csordába haj-toltatá-véghoz is vitte, megváln eelőbb egy ódag eczetavart, s mivel az gyorsan nem hatott, a konyhában fölakatotta magát, s visszatérő társa már halva taláta.

Adakozás. Dr. Tragor Ignác Váczról az Oltáregyesület közsacsorőjára 5 frtot küldött, mit eszenal köszönettel nyugtás a rendezőse.

Osikszentmártoni ifjuság által 1899. április 8-án rendezett estélyen fölfűsöztek: Dobai Sándor, Mihály András, Gondos Imre, Márton László 1-1 frt, Benke Gyula, Keneai Gergely, Kovács Bálint, Gidró Mihály, Káhdobó Ferencz, Dr. Rézsegh Lajos, Ambrus Péter, N. N. Csákány Mihály 40—40 kr., Miklós Pál 50 kr., Birtba József 20 kr. Fogadják a rendezőse hálás köszönetét.

Osik-tapolcsan tükárosultak javára. meg a következő adományok jöttek be hozzá. A megyei alispán irtó a „Budapesti Hirnapl” által gyűj-tött 5 frt, Bosznianban lévő csiklapozsal Holló Do-mokos cs. és kir. hadnagy 12 frt, brassói Sárosi Lajostól 5 frt, brassói Albert Ferencztől 2 frt, csik-szeredai Kovács Gergelytől 12 veka pityóka, Csik-Zsögöd községségből az előljárárság által gyűjött 11 frt 24 kr pénz, 44 veka gabona és 4 veka pityóka zsákostól, továbbá 20 drb ruha és fehernemű. Csik-Szentmiklós községségből az előljárárság által gyűjtt 1 frt 93 kr pénz, 22 veka gabona, 10 drb tojás és 20 drb fehernemű, Csik-Delnéről az előljárárság által 1 frt 60 kr pénz, 32 veka gabona és egy drb fehernemű, továbbá a képviselő testület által a község pénztárá-ból kiutalt 5 frt. Csik-Borszoa községséből az előljárárság által gyűjtt 2 frt 62 kr pénz, 38 drb fehernemű, 18 veka gabona és veka pityóka, Csik-Várdotfalváról az előljárárság gyűjtö ivén adakoztak: Csik-somlyói Jótékony nő egyesület 50 frtot, Csik-Várdotfalva község mint erkölcsi testület 20 frt, Szöllösy Ferencz, dr. Kolonics Dénes, Márkos Dénes, Bartalis Simon, Kazsary István, Szv. Sulyok Gézané, Szv. Adorján Imréné, Kálnoki János, Pál Ignác, Bulog Ferencz, Szász Károly, Majer Lipót, Jakáb Antal, Petres András és Kassai Lajos 1—1 frtot, Bándi Vazul 2 frtot, Máté Ambrus 3 frtot, Székely Károly, Risczur Ödön, Glöz Miksa, Pitter Vinczené, Salamon Alajos, Madár Imre, Majer József, Sántus Elek, Kleucsár Gyula, és Csizsér Lajos 50—50 kr. Hajden Huzgóné 70 krt, Csizsér Lajos, Boeskor Bálint, Pál Gábor, Salamon Alajos, Madár Imre, Péter Ferencz, Csizsér Dénes és Petrus János 1—1 veka gabonát. Szent-Ferenczend zárda 3 veka gabonát, s ezen kívül többben adak pénzt és gabonát, ugy hogy az összes gyűjtés eredménye, Várdotfalván 101 frt 53 kr pénz és 24 veka gabona. Csik-Rákos községséből az előljárárságak gyűjtö ivén adakoztak: Csik-Rákos község mint erkölcsi testület 5 frtot, Csendőrhöz, Mánya Kristóf és Schier Ferencz 1—1 frtot, Sárosi Albert, Todor Antal, ifj. Lehner Antal, Mánya Antal, Kiss Antal, Todor István, ifj. Lehner Venczel és Lehner Márton 50—50 krt, Ferencz Lajos 30 kr és Máté István 20 krt Csik-Szentlélek községséből az előljárárság által gyűjtött 3 frt 06 kr pénz, 40 veka gabona és 26 drb fehernemű: Rosenfeld Dávidné gyűjtö ivén adakoz-tak: Rosenfeld Dávidné, Betegh Gyula, Szántó György, Korödi Mihály és Jakab Alajos 1—1 frtot, Antalné 2 frtot, Jakab Ferencz és Sándor Dávid 50—50 krt, Sándor Róza, ifj. Sándor Gergely és S. J. 20—20 krt, Tankó Albert 40 krt, Romvári Vároai Lajos sziniszga-tó adott sajátjából 2 frt és a tükárosultak javára rendezett szinielőadás tiszta jövedelméből 1 frt 95 krt. Csik-Szereda, 1899. május hó 5-én, Fejér Sándor főszölgabíró

KIADÓ LAPTULAJDONOS: GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

HIVATALOS RÉSZ

28.373. H. M. számhoz.

XIV. 1899. Pályázati hirdmény

a m. kir. honvédhadapród iskolákban az 1899. 1900. tanév kezdetén betöltendő helyekre.

I. A helyek neve és száma. Az 1897-ik évi XXIII-ik törvényezikk értelmében szervezett honvéd nevelő-és képzőin-tenetek II. csoportját képező pécsi és nagyváradi honvéd hadapródi iskolák I. évfolyamába az 1899/1900-ik tanév kezdetén (szepember 17-én) 100—100 ifju fog felvétetni.

A növendékek elttartásának és kiképzésének költségei az állami költségvetéset, illetőleg a honvédelmi tárcazt terhelli; e tekintetben tehát a honvéd.hadapródi iskolákban valamennyi hely dij-mentes hely, s a növendékekért csak az évi tau-dij fizetendő.

A tau-dij s viszonyokhoz képest időről-időre újból állapittatik meg.

Jelenleg a tau-dij a követkeső mérvben van kiaszaba: a) A m. kir. honvédség, cs és kir. közös hadsereg és hadtengerészet tényleges nyugdíjas és rokkant állományának össze állománycsoport-jaiba tartozó tisztek, evangélikus és görög-ka-tholikus katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai karmentesek, altisztek és rangosdtályba nem sorolt katonai havidíjazok törvényes vagy törvényezett fia számára évenként 12 forint;

b) tartalékos és „szölgálaton kívüli viszony”-ban levő tisztek, továbbá udvari és polgári állami tisztviselők és alkalmasottak, nem különben törvényhatósági tisztviselők törvényes vagy törvé-nyezett fia számára évenként 80 frt; c) minden egyéb állampolgár fia számára évenként 150 forint.

Ezen tau-dijfizetés kötelezettségére való te-kintettel tehát a folyó évben betöltendő 200 hely a követkesőképén oszlik meg: a) 157 fizetéses hely, a mely helyek után járó tau-diját a felvett növendékek hozzártartósi

kötelesek viselni és két részletben, ugymint az iskolai év kezdetén és minden év március 1-én a hadapród-iskola pénztárába előre befizetni; b) 43 alapítványos hely, a mely helyek a után járó tau-dij s ezen csőlra létesített alapít-ványok jövedelméből fedesztetik, s ugyanaból még 50 forint évi szebpénzzsel is láttatnak el a felvett növendékek.

A lovasági szölgálatra kiképesndő valamnyi növendékért a rendez tau-dijon felül még 200 frt fizetendő a IV-ik évfolyamban a lovasági oktatá-hoz megkívánt szükaégletek beszerzésére.

A honvéd hadapródi iskolák II. évfolyamába rendezerinti felvételnél nincsen helye; ezen évfolyamban csak azon helyek fognak betöltetni, melyek természetesen fogyaték (halálóság, elbocsátás stb.) következtében jutnak üresedésbe; megjög-yezettvén, hogy az ezen évfolyamban pályásóktól a felvételi vizsgálat mindazon katonai, elméleti és gyakorlati tantárgyak ismerete megköveteltetik, melyek az I. évfolyamban tanittatnak.

II. Felvétel feltételek.)

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó a törvényhatóság vagy a járási tisztviselő által kiállított honosági bizonyítvány-nal, a melyben a községi illetőség is kitéendő.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd vagy közös hadseregbeli (hadi tengerészetbeli) tényleges állománybeli orvos által szabályszerien kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig — a meny-nyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlőoltási bizonyítványal.

3. A megkívánt előismeretek, vagyis va-lamely középiskola (gimnasiun, reáliskola, magyar-országi polgári iskola, a fumei községi polgári iskola) négy osztályának legalább „elősegős” eredménynyel történet elvégzése; ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év I. és II. tanidőszakának iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elősegős” eredménynyel letett felvételi vizsga által.”)

A latin vagy görög nyelvbeli nyert „előg-telek” osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet: igazolandó erkölcsi bizonyítványal azon-ban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletr vonatkozó adat nem foglaltatnék, vagy ha a belépés nem kö-svetlenül valamely nyilvános iskolából történnek;

5. A betöltött legkisebb és a tul nem ha-ladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a tul nem haladott 16-ik életév, a mely meg-állapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztülöllel vagy szűletési bizonyítványal igazolandó.

Az alapítványos helyekre pályázók részéről ezen kívül:

6. Külön igazolása annak, hogy a pályázó az alapító oklevélben foglalt feltételeknek megfelel.

III. A kérvények benyújtása. Felfelügyelők fizetéses helyekért a pa-lyázók hozzártartósi (anya, gyám, anya) által kö-svetlenül a pécsi vagy a nagyváradi honvéd had-apródi iskola parancsnokaságánál nyujtandók be.

Pályázati felfelügyelők augusztus 1-ig fogadtatnak el az említett parancsnokságok által. Oly pályázókra vonatkozó felfelügyelők, a kik a lovasági állományában óhajtták a had-apródi rendi fokozatot elnyerni, a nagyváradi hon-véd hadapródi iskola parancsnokaságánál nyujtan-dók be.”)

Oly pályázók, kik a felvételi vizsgát csak horvát nyelven képesek letenni, felfelügyelőkét a pécsi honvéd hadapródi iskolánál nyujtták be. A megállapított határidőn tul beérkező fo-lyamodványok visszaszedatnak és nem vétetnek figyelembe.

Az alapítványos helyek elnyeréséet csőző folyamodványok azon hatáságnak, asemélynék kül-dendődk meg, a mely (a ki) az alábbi kimutatásban megjelöltöttek.

A kérvényekben kifejezés adandó annak, hogy a felfelügyelő, a pályázó és képző in-tenetekbe” határozványait teljartalmulag ismeri és kötelezi magát az ezen utasításban meghatá-rozott valamennyi feltételnek megfelelni.

Azon pályázók hozzártartósi, a kiknek a testi alkalmasság és a sikeres felvételi vizga feltétele alatt fizetéses helyek adományostattak, illetve a kik alapítványos helyekre bemuttattak, a honvéd hadapródi iskolák parancsnokságát által erről annak tudatládas mellett értesittetnek, hogy ulkor kell a pályázónak az illető intézetben megjelenennie.

*) A felvételre nézve megállapított részletes feltételek az „Utasítás a pályázók felvételére nézve a m. kir. honvéd nevelő és képző in-tenetekbe” K-1. jelzésű szölgálati könyvben foglaltatnak, a mely utasítás Budapestben a Pallas nyomdal részvénársasá-gánál 35 krnyi árért kapható.

**) Az utolsó év végi bizonyítványt a felvételi vizsgához beidézett pályázók, ha ugyan az a felvételi folyamodványhoz csatolva nem volt, az intézetbe ma-gukkal hozták, miután az a felvételi vizsgát megöl-zőleg bemutatandó.

**) Mindkét hadapródi iskolából kilépő növendé-deknek a lovaságához való beosztására nézve első sorban az alkalmasság ezen szölgálatra, a létszám és egyéb szölgálati viszonyok, a növendék elővá-lyos vagyoni helyzeté és csak másodsorban a növendékek és ezek hozzártartósiának óhajai mérvadók; ezen óhaj-jok teljesítése tehát nem helyezett bírtos kitértésbe és megjegyzettetik, hogy tekintettel a létszám viszo-nyokra a lovaságához évenként legfeljebb 15 növendék lész beosztható.

